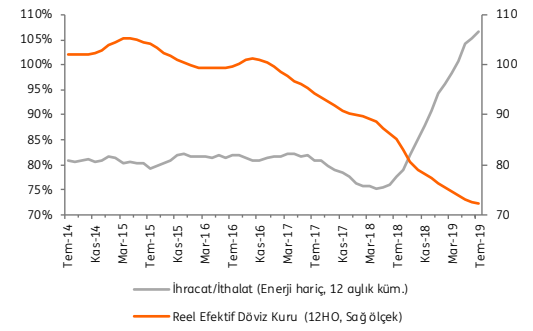
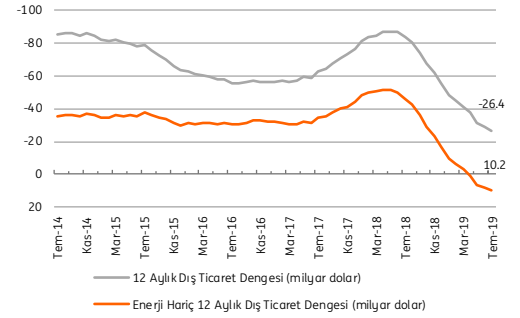

Son bir yıldaki sert daralmanın ardından enerji & altın dışı ticaret dengesindeki 12 aylık birikimli fazla 90'lardan beri gözlenen en yüksek düzeye ulaştı...

- Geçtiğimiz yılın ikinci yarısından itibaren artan rekabet gücünün ihracata olumlu yansması ve turizmdeki toparlanma yanında iç talepteki yavaşlamanın ithalatı baskılamasıyla çekirdek (altın ve enerji hariç) dış ticaret açığı hızla daralarak fazlaya döndü ve 12 aylık birikimli rakam 90'lardan bu yana en yüksek düzeye ulaştı. Öte yandan, 12 aylık birikimli dış ticaret açığı 26.4 milyar dolarla 2004 başlarından beri gözlenen en düşük seviyede gerçekleşti. Aylık bazda ise, dış ticaret açığı Temmuz'da 2018'in aynı ayına göre %45'in üzerinde bir daralmayla 3.2 milyar dolar olurken, bu gelişmede düşük enerji fiyatlarıyla net enerji ithalatındaki %16'lık daralma ve çekirdek ithalatta devam eden daralma önemli rol oynadı. Temmuz'da ihracattaki artış YY %7.9 (mevsimsel arındırılmış büyüme AA %15.2) olurken, ithalat ise son bir yılda ilk defa tek basamaklı YY%-8.5'lik bir daralma kaydetti. Ayrıca, bu yıl 2. çeyrekte eksiye dönen kredi ivmesiyle mevsimsel olarak düzeltilmiş bazda düşüş eğiliminde olan ithalat büyümesi 3. çeyreğin ilk ayında %4.6'lık güçlü bir artış sergiledi.

- Geniş ekonomik gruplara göre, yüksek ağırlığıyla ithalatın hızında belirleyici olan ara malları %-6.0 puanlık katkıyla bir kez daha artış eğiliminde ağırlıklı rol oynarken, diğer iki ana gruptan tüketim malları %-2.2 puan, tüketim malları ise %-0.3 puanlık katkı sağladı. 2019'un ilk yedi ayında ise ara malları düşüş eğilimini koruyarak aktivitenin zayıf seyrettiğini teyit etti. Ülke gruplarına göre incelendiğinde ise, Ortadoğu ve K. Afrika ülkelerinin payının İsrail, Mısır, Suudi Arabistan ve Irak gibi ülkelere yapılan ihracatın desteğiyle %23.6'dan %23.8'e yükseldiği gözlemlendi. Toplamda en yüksek ağırlığa sahip AB ülkelerinin payı ise %48.7'den %48.9'a geldi. Geleneksel olarak Türkiye'nin en büyük pazarı olan AB'de özellikle Hollanda, Fransa, İngiltere ve Almanya'ya olan ihracatın toplama katkısı dikkat çekerken, İtalya'ya yapılan ihracat ise daraldı. Ülkeler bazında dikkat çeken bir diğer nokta ise ABD'ye yapılan ihracatın %14.3'lük sert bir düşüş kaydetmesi oldu.

- Özetle, özellikle Ağustos 2018'deki dalgalanmanın ardından sürpriz olmayan bir şekilde, Türkiye'nin dış ticaretinde ithalatta sert düşüş kaynaklı çok hızlı bir düzelleme gözlemlendi. Yılın ikinci yarısında dış ticaret dengesinin 1) MB'nin munzam karşılıkları ve bu karşılıklara ödenen faizi kredi büyümesiyle ilişkilendirerek hacim büyümesini destekleyici adımlar atması 2) yeni kredi garanti fonu paketi 3) düşük faiz ortamı gibi faktörlerin desteğiyle kredi itkisinin yeniden pozitif dönmeye sonucunu yavaş bir genişleme sürecine girebileceğini düşünüyoruz. Öte yandan, zayıflayan AB talebiyle ihracat büyümesine olası ivme kaybı da bu eğilimi destekleyecektir.

	Oca-Tem 18		Oca-Tem 19		Değişim (YY%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
Milyar dolar					
İHRACAT	96.2	100.0	98.9	100.0	2.7
İTHALAT	143.0	100.0	116.9	100.0	-18.3
Sermaye (Yatırım Malları)	18.7	13.0	14.7	12.6	-21.0
Ara (Ham madde) Malları	108.4	75.8	91.6	78.4	-15.5
Tüketim Malları	15.5	10.8	10.2	8.7	-34.0
Diğerleri	0.5	0.3	0.3	0.3	-34.1
İTHALAT	Oca-Tem 18	2018	Oca-Tem 19	YY puan	
AB Ülkeleri (27)	37.1%	36.2%	34.1%	-3.0%	
Kuzey Afrika Ülkeleri	2.1%	2.1%	1.9%	-0.3%	
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	8.2%	8.0%	8.1%	-0.1%	
MENA Toplam	10.3%	10.1%	9.9%	-0.4%	
İHRACAT	Oca-Tem 18	2018	Oca-Tem 19	YY puan	
AB Ülkeleri (27)	51.0%	50.0%	49.4%	-1.6%	
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.4%	5.6%	6.0%	0.5%	
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	17.5%	17.5%	18.4%	0.9%	
MENA Toplam	28.0%	28.0%	28.0%	0.0%	

Kaynak : TÜİK

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan Bař Ekonomist + 90 212 329 0751 muhammet.mercan@ing.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).